

Виходить у Львові щодня (крім неділь і грег. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: урядові
Чернецького ч. 8.

Гіссьма приймають як
лиш франковий.

Гукописи звертають як
лиш на окреме жаданя
і за вложенем оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в Адміністрації „Га-
зети Львівської“ і в ц.
к. Старостах на про-
вінції:

на цілий рік зр. 2⁴⁰
на пів року зр. 1²⁰
на чверть року „ — 60
місячно „ — 20
Поодинокое число 1 кр.

З почтовою пере-
силкою:

на цілий рік зр. 5⁴⁰
на пів року зр. 2⁷⁰
на чверть року зр. 1³⁵
місячно „ — 45
Поодинокое число 3 кр

Знову Африка.

Ще не направлено рівноваги африканської в однім місці, як она захитала ся ще сильніше в другім, далеко ближшій до Європи. Звістно вже, яке занепокоєна викликала угода Англії з державою Конгом, взглядно з Бельгією в справі випущення „в посесію“ єгипетських країв над Шлем в Судані. До протестів Франції і Німеччини против сеї посесії прилучила ся також і Туреччина, а Англія відповіла тепер, що она готова послухати тих протестів, ба що більше она готова приступити не лиш до ревізії угоди з Конгом але й до ревізії всіх інших угод і договорів відносячих ся до справ африканських. Треба було, щоби як раз в таку пору помер марокканський султан, Мулей Гасан. Тим способом прилучила ся до суданської „посесії“ ще й справа марокканська, та дуже небезпечна кість незгоди межі Англією, Францією і Іспанією. Здає ся майже, що Англія пристаючи на ревізію „посесії“ готова ще прилучити до неї і справу марокканську і так скомплікувати відносини африканські до того степеня, що они могли би остаточно статись дуже небезпечними і для цілої Європи.

Вість о наглій смерті марокканського султана висунула справу марокканську наперед. Зміна престолу в Марокко значить те саме, що межиусобиця, що війна братів з собою, бо хоч тамошне право наслідства постановляє, що наслідником в султанаті має бути по батьковин найстарший син, то однакже права сего ніхто там доси не держав ся; султан назначає зви-

чайно наслідником того із своїх синів, котрого найліпше любить, а той відтак нехай старає ся, щоби удержав ся на престолі. То було з Могамедом, батьком помершого султана Мулея Гасана, так само мусів і Мулей Гасан, в 1873 р. добивати ся престолу. Коли того року помер Сіді Могамед, то шейх вибрали були султаном его брата Мулея-ель-Аббаса. Але Аббас не хотів прийняти того вибору і предложив свого зятя Мулея Гасана. Гасан був тогди в провінції Гага, де мав покрити збунтовані племена. Він приїхав зараз звідтам до Маракеш (Марокко) першої столиці краю і там проголошено его султаном; але коли Гасан пустив ся до другої столиці, до Фезу, щоби там в святини Мулей Едріса зложити присягу на старі права і привилегії, зробив ся бунт. По дорозі напало на его войско племя Даменарів. Гасан побив ворохобників і велів на пострах заткнути на палях 100 голов ворохобників, але коли приїхав до другої столиці, показало ся, що 14 тисячів тамошних шевців і гарбарів замкнули перед ним ворота міста і не хотіли пустити до столиці. Новий султан мусів аж арматами добувати місто.

Серед таких обставин вступав Мулей Гасан на престол, серед подібних обставин мусів він і панувати в Марокко. Тимчасом розпочав ся поділ Африки. Доколя Марокко щезали всі держави африканські одна за другою. З півночі напирали на Марокко Іспанія і Англія, з полудня і зі сходу взяли були Французи Марокко в два огні. Коли Французи в останніх часах заняли оазу Туат, а коли відтак незадовго по тім зворохобились були ріфські Кабілі против Іспанії і з того аж прийшло до війни, здавало ся, що вже вибила для Марокко послі-

дна година. Однакже ся послідна независима держава в Африці удержалась ще лиш тим, що она стала ся тим язичком на вазі, котрий держить рівновагу в Європі; кожний бояв ся потягнути за той язичок, щоби не нарушити рівноваги і не викликати загальноєвропейської війни. Іспанія виділа добре, що не удержалась би супротив забаганок Франції і Англії і старала ся закінчити війну з Кабілями як найскорше, а Мулей Гасан видко також міркував добре, що він не зможе довго опирати ся силою заборчій політиці держав європейських і для того готов був також закінчити війну чим скорше. Він обовязав ся отже укарати збунтованих Кабілів і заплатити Іспанії значне відшкодоване воєнне.

Ся послідна обставина стала ся мабуть і причиною наглої смерті Мулея Гасана. Говорять вже загально, що він не помер природною смертю, лиш що его убито. Мулей Гасан перебував звичайно на переїзді то у Фесі, то в Маракешу, а иноді виїздив на короткий час до Мекінес. Не давно тому виїздив він був з Маракешу з войском через Рабат до Фецу, а по дорозі мав стягати податки, котрі сего року були дуже високі, висі, як треба було заплатити Іспанії відшкодоване. Перед своєю виїздом іменував він тамже на місце понавшого в неласку свого сина Мулея Ісмаїла, другого свого сина любимця Абдул-Азіса каліфом, т. е. заступником або намісником. Той Абдул-Азіс має тепер 16 літ і єсть сином з Черкески, котру померший султан купив був собі в Константинополі за 25.000 франків. Того Абдул-Азіса любив султан так дуже, що ніколи доси з ним не розлучав ся. Его здає ся і назначив він наслідником престолу. Коли свого часу явили ся були у султана послі німецького ці-

6)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Банковий дім Торонталя.

Товариского житя в Триєсті нема майже ніякого. Різномодність рас і ставів має то до себе, що люди мало одні до других навідують ся. Австрійські урядники хотіли би після свого становища, яке займають в життю урядовім, грати найпершу ролю. Суть то пересічно поважні, добре обізнані зі всім люди, але їх платня єсть скупенька і невідповідаюча їх становищу; они не можуть для того рівнати ся з купцями та фінансистами. Позаяк в богатих родинах лиш рідко бувають прийняті, а офіційальні сховини майже ніколи не удають ся, то богачі взялись велічати ся бодай назверх своїми достатками, в театрі дорогими строями та брильянтами, котрими світають їх жінки в льожках міського театру або в Армонії.

До тих богатих родин зачисляла ся під той час також родина банкіра Сіляса Торонталя. Голова того дому, котрого значне під ту пору розходило ся далеко поза Австро-Угорщину, мав тогди трийцять і сім літ. Він мешкав в своєю ще о девять літ молодшою жінкою в палаті при алеї Акведотто.

Сіляс Торонталь уважав ся за великого

богача і мусів ним бути. Сьмілі і щасливі спекуляції на біржі, оживлена звязь торговельна з австрійским Льейдом і другими великими домами торговельними, важні позички, котрих емісію ему повірювано, мусіли лишити богато гроший в его касах. Звідси то й походила та пишнота его устроєня домашнього, о котрій богато говорено.

Мимо того було можливо, як ми то вже чули з того, що оповідав Сарканій Ціроному, що інтереси Сіляса Торонталя були тогди трохи поматані — бодай під ту пору. Могло то походити з того, що він мусів видержати ті удари, які нанесли банкови непокої французско-італіяньскої війни, відтак підорвав его трохи спадок публичних фондів по найперших банках, особливо австро-угорських у Відні, Будапешті, Триєсті а то в наслідок кампанії, котрій Садова конець зробила. Без сумніву наробило ему і то не мало клопоту, що він мусів сплачувати зложені у него готівкою гроші. Але то річ була певна, що він видобув ся був із всіх тих клопотів, а коли то правда, що Сарканій говорив, то він очевидно мусів взяти ся до якихсь спекуляцій, що захитали его ретельність.

Та й в самим ділі, Сіляс Торонталь був від кількох місяців значно змінив ся, бодай під взглядом моральним. Хоч і як він умів над собою запанувати, то все таки й сам не знав, як він з лиця змінив ся. Не міг вже, як бувало, над собою запанувати. Хто би був ему уважно придивив ся, був би добачив, що він вже не важив ся дивити ся людем просто в

оци, як бувало давнійше, лиш прижмурював ся і дивив ся спід ока. То добачила і его жінка, особа вічно нездужаюча, без всякої енергії, що піддавала ся волі свого чоловіка і так, як він того бажав, мало що знала о его інтересах.

Коли-б так колись мав стрітити дім Торонталя смертельний удар, то не було би ему чого доброго сподівати ся від публичного мнїня. Хоч він як в місті так і на провінції мав багато знайомих, то все-таки міг числити лиш на мало приятелів. Его високе мнїне о своїм становищі в життю, его врожена еуета, якась висість, яку він надавав собі у всім, не допускали до того, щоби з ним можна було навязати якісь інші відносини, як лиш торговельні. Тому то Триєстинці виділи в нїм лиш чужинця, що зайшов був з Дубровника і був родом Дальматинець. Его не вязали ніякі звязи споріднення в місті, в котрім він п'ятинадцять літ тому назад поклав був основи до свого щастя.

В такім то положеню находив ся під ту пору банковий дім Торонталя. Але хоч Сарканій мав під сим взглядом підозріне, то однакже поголодка, що інтереси богатого банкіра суть на правду запутані, не доказувала ще нічого. Для того то й граф Сандорф роздобувши готівку, не побояв ся повірити ему значну суму — котра мала бути завсігди готова до его розпорядимости, з тим зобовязанем, що має єї виповісти на двайцять і чотири годин перед тим, коли схоче єї відобрати.

Може то кого й здивує, що межі таким

І Н С Е Р А Т И.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕННЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської і „Przegląd-y“
може лише се бюро анонси иймпрати.

Помада Rhönix

за виставі гігієніч-
ній в Штутгарті
1890 відзначена, є
після лікарського о-
реченя і тисячів по-
дяк, узвана яко о-
диноке істаюче,
дійсно добре і не-
шкідливе средство,
щоб у мужчя і
женщя викликати
повний і буйний по-
ріст волося, усуну-
ти випаданє і лу-
щєє ся. Викликує також у дуже
молодых мужчин сильний поріст
вусів. Ручу за skutочність і не-
шкідливість. Фляконик 80 кр. поч-
тою або за задатком 90 кр.

К. НОРРЕ, 53

Відень XIV. Sütteldorferstrasse 18.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА
у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уря-
дження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
рури лянні і ковани. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧНИИ і БУКОВИНИ

Л ь в і в ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє висилає ся катальогі.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІ

поручає

найновійше патентоване начине кухонне з вні гальванічно нікльо-
ване, у внутрі повлечене чистою і дуже трєвалою емалією.

До набутя у **Івана Шумана** у Львові

площа Бернардинська і у всіх більших торговлях веліза.

Поручає ся

48

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЕРА** у Львові.